

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Pardubice

Inspekční zpráva

Gymnázium Aloise Jiráska, Litomyšl, T. G. Masaryka 590

T. G. Masaryka 590, 570 01 Litomyšl

Identifikátor: 600 012 701

Zřizovatel: MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad Svitavy, Lanškrounská 2, 568 02 Svitavy

Termín konání komplexní inspekce: 4. října - 8. října 1999

Čj.	104 365/99-2051
Signatura	kj4zt201

Český jazyk a literatura

Časová dotace odpovídá schválenému učebnímu plánu. Učivo je rozčleněné do jednotlivých ročníků dle schváleného vzdělávacího programu pro víceletá gymnázia. V daném předmětu je zajištěna kontinuita mezi jednotlivými ročníky, učební osnovy jsou plněny. Dobrá příprava a znalost třídních kolektivů pedagogů odpovídá výukovým cílům. Žáci nemají možnost výběru volitelného předmětu, který by se vztahoval k českému jazyku a literatuře.

Vedení školy využívá odborné a pedagogické způsobilosti. Všechny hodiny jsou vyučovány odborně a pedagogicky způsobilými učiteli. Výuka probíhá v kmenových třídách, které jsou zařízeny starším a renovovaným nábytkem. Jsou vhodně a esteticky citlivě uspořádány. Kulturnost prostředí dotvářejí práce žáků. Fond učebnic a učebních textů je vzhledem k počtu žáků vyhovující. Didaktická technika je pořízována účelně, z větší části se musí k výuce přenášet. Školní knihovna má dostatek zajímavých titulů, je umístěna v pěkném prostředí. Její dostupnost není na takové úrovni, aby ji žáci mohli pravidelně využívat. Vyučující mají dostatek prostoru k přípravě i relaxaci v odborných kabinetech.

Vyučující využívali metody a formy adekvátní cílům předmětu a věku žáků. Organizace výuky byla z větší části efektivní. Vyučující vedli výuku nejen formou rozhovoru, ale i netradičně, zajímavě. V hodinách byly předneseny stručné referáty, informace o kulturním a literárním dění ve městě i regionu, o nových knihách, filmech a divadelních představeních. Funkčně byla využívána učebnice při práci s textem a další připravené materiály pro samostatnou práci žáků. Množství předávaných informací a práce s nimi odpovídaly podmínkám třídy. Žáci byli vedeni k samostatnosti a k zodpovědnosti, tempo práce bylo přiměřené, byl kladen důraz na spisovné vyjadřování.

Vyučující využívali ve velké míře zajímavé a motivační metody, zejména v literární výchově, kdy žáci byli pozitivně naladěni, vtaženi do děje a zároveň připraveni porozumět tématu. Nové učivo bylo vyvozováno na základě probrané látky, navazovalo na znalosti žáků. Byly využívány mezipředmětové vztahy hlavně s historií a občanskou naukou. V průběhu hodin byly kladeny otázky tak, aby neustále prověřovaly znalosti a dovednosti žáků, zpětná vazba signalizovala porozumění výkladu. Během hospitovaných hodin nebylo zjištěno neobjektivní hodnocení žáků vyučujícími. Hodnocení bylo zaměřeno převážně pozitivně a byly respektovány individuální dispozice žáků

Učitelé dbali na rozvoj komunikativních dovedností, byl vytvářen prostor pro uplatnění aktivity žáků, schopnost vyjadřovat své názory. Hodnotové postoje žáků poukazovaly nejen na zájem o předmět a úroveň získaných znalostí, ale i na dobré vztahy mezi učitelem a žákem. Atmosféra ve třídách byla aktivní, pracovní a tvořivá. Verbální i neverbální komunikace je na velmi dobré úrovni.

Plánování a příprava výuky je velmi dobrá.

Podmínky výuky jsou velmi dobré.

Organizace, formy a metody výuky jsou velmi dobré.

Motivace a hodnocení jsou velmi dobré.

Interakce a komunikace jsou vynikající.

Celkově je výuka českého jazyka a literatury velmi dobrá.

Anglický jazyk

Časová dotace předmětu odpovídá schváleným učebním plánům. Členění učiva do jednotlivých ročníků vychází z učebních osnov, učivo na sebe navazuje. Všechny sledované hodiny byly řádně připraveny.

Výuka probíhá ve vhodných učebnách, vybavených audiovizuální technikou. Jedna učebna měla i vhodně změněné uspořádání pro jazykovou výuku. Pedagogicky a odborně způsobilými učiteli je vyučováno 84 % hodin. Na výuce se podílejí i externisté. Používané učebnice jsou schválené MŠMT a odpovídají věku a znalostem žáků, jsou používány také další materiály pro zvýšení motivace.

Žáci byli aktivní a s vyučujícími spolupracovali. Vyučovací metody byly převážně tradiční, převládala metoda frontální a práce ve dvojicích. Zapojení žáků by mohla zvýšit i skupinová práce a větší podíl samostatné práce.

Žáci byli motivováni na začátku i v průběhu vyučovacích hodin. Hodnocení se provádí hlavně pomocí písemných testů, které jsou doplněné ústním zkoušením. Chybí analýza nejzávažnějších a nejčastějších chyb (výslovnost, mluvnice), kterých se žáci dopouští. Nestáčí je stále jen opravovat.

Verbální i neverbální komunikace je na dobré úrovni.

Plánování a příprava výuky je velmi dobrá.

Podmínky výuky jsou na dobré úrovni.

Organizace, formy a metody výuky jsou dobré.

Motivace a hodnocení jsou dobré.

Interakce a komunikace je velmi dobrá.

Celkově je výuka anglického jazyka dobrá.

Německý jazyk

Časová dotace v německém jazyce odpovídá učebním plánům, tématické plány jsou v souladu s osnovami předmětu, členění učiva odpovídá osnovám jednotlivých tříd. Kontinuita výuky německého jazyka mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami. Hospitované hodiny byly vyučujícími řádně připraveny.

Odborná způsobilost vyučujících je využívána, na škole vyučují i rekvalifikovaní učitelé a externisté. Celkově je 93 % hodin německého jazyka vyučováno pedagogicky a odborně způsobilými pedagogy. Pro výuku se využívají dvě odborné pracovny, které jsou vcelku účelně vybaveny. Dostupné a využívané jsou didaktické pomůcky i počítač. Psychohygienické zásady jsou vesměs dodržovány.

Výběr, sled a množství informací jsou přiměřené náročnosti učiva a věkovým zvláštnostem žáků. Ne ve všech hodinách bylo využíváno rozmanitých vyučovacích metod, v některých převládala gramatická složka jazyka, chyběla komunikace, byl upřednostňován dril. Byla přeceňována práce s učebnicí. V jiných hospitovaných hodinách byl vytvořen prostor pro samostatné učení, bylo využíváno technických pomůcek, byl zajištěn individuální přístup k žákům (ve všech hodinách). Při výuce se využívá skupinových aktivit. Až na drobné výjimky je vyučovací čas využíván efektivně. Samostatné aktivity žáků byly navozovány v omezeném rozsahu. Učivo bylo interpretováno věcně správně.

Vstupní motivační metody nebyly využívány. Pokud situace umožnila využít mezipředmětových vztahů, bylo tak učiněno. Učivo bylo aktualizováno, konkrétně v hodině

nabízející obraz současných výsledků voleb v Rakousku. Rovněž byly aktualizovány zkušenosti a poznatky ze zájezdu do Vídně. Z hospitovaných hodin nebylo možné poznat míru znalostí žáků, konkrétní opakování a prověřování znalostí nebylo tak časté. Jednalo se spíše o frontální opakování (okrajové). V případě jednoho opakování (dialogy) bylo hodnocení vyučujícím objektivní, zdůvodněné. Při zadávání úkolů byli žáci upozorňováni na možná úskalí, problémy, pomoc byla nabízena a žáky využívána. V závěru hodin chybělo celkové zhodnocení žáků.

Osobnost žáka je v hodinách respektována, komunikace je založena na vzájemné důvěře. Verbální i neverbální komunikace vyučujících je na patřičné úrovni.

Plánování a příprava výuky je velmi dobrá.

Podmínky výuky jsou velmi dobré.

Organizace, formy a metody výuky jsou dobré.

Motivace a hodnocení jsou dobré.

Interakce a komunikace je velmi dobrá.

Celkově je výuka německého jazyka velmi dobrá.

Matematika, fyzika

Kontrolou schválených učebních plánů a časové dotace pro výuku předmětů v jednotlivých ročnících nebyly zjištěny žádné odchylky. Tematické plány vyučující zpracovávají jednotnou formou po předchozím projednání v předmětové komisi tak, aby byla zajištěna kontinuita výuky předmětů v jednotlivých ročnících a s ohledem na respektování mezipředmětových vztahů matematiky a fyziky. Škola nabízí žákům v posledních dvou ročnících studia volitelné předměty seminář z matematiky a seminář z fyziky, které si někteří žáci vybírají i jako nepovinný předmět. Tato skutečnost je zohledněna v rozvrhu hodin. Vedení školy vytváří dobré podmínky pro účast vyučujících na akcích, které jsou pořádány v rámci vzdělávání pedagogických pracovníků Pedagogickým centrem v Hradci Králové i dalšími akreditovanými institucemi.

Ve škole je v maximální míře využíváno odborné a pedagogické způsobilosti učitelů, což se projevilo ve velmi dobré úrovni výuky. Ve všech hospitovaných hodinách vyučovali pedagogové, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Výukové prostory pro fyziku tvoří učebna fyziky a tzv. malá učebna fyziky. Vyučující mají k dispozici kabinet fyziky s přípravnou místností. Vybavení učebny fyziky je průměrné úrovně, převládají učební pomůcky staršího data výroby. Během hospitací byla používána ve vhodné míře didaktická technika, výklad nového učiva byl vhodně doplňován prováděním jednoduchých demonstrací. Výuka matematiky probíhá v kmenových učebnách některých tříd, v učebně fyziky i v učebně matematiky. Učebna matematiky se neliší od ostatních kmenových tříd specifickým vybavením, název přetrvává z dřívější doby. Učební pomůcky pro matematiku mají standardní úroveň. Didaktická a výpočetní technika je ve škole doplňována v rámci dostupných finančních prostředků a zasloužila by postupné modernizace a doplnění.

Při výkladu nového učiva i při opakování probírané látky byly použity vhodné metody a prostředky, tempo výkladu bylo přiměřené věku žáků. V hospitovaných hodinách byl kladen velký důraz na práci žáků s učebnicí. Pozitivním rysem je snaha většiny vyučujících o používání správné odborné terminologie u žáků, je soustavně rozvíjeno logické myšlení žáků. V hodinách převládalo vedení žáků k samostatným výkonům a směřování k efektivnímu řešení úloh s užitím alternativních způsobů řešení. S ohledem na preferování samostatných výkonů žáků jsou při výuce zohledňovány individuální schopnosti žáků, což klade značné nároky na pracovní aktivitu učitelů ve vyučovacích hodinách. Závažné chyby odborného charakteru nebyly při hospitacích zaznamenány.

Velká většina hospitovaných hodin se vyznačovala vhodnou motivací žáků, jejich aktivita byla

během vyučování na dobré úrovni. V hodinách vládne pracovní atmosféra, která je ovlivněna vhodnými přístupy vyučujících k žákům. Žáci jsou pro výuku matematiky a fyziky motivováni také osobnostními vlastnostmi vyučujících, jejich odbornou erudicí a dobrými vztahy mezi žáky a učiteli. Jedním z důkazů těchto tvrzení je pozitivní zjištění, že ve školní roce 1998/99 maturovalo z matematiky 24 žáků, z fyziky 10 žáků (celkem maturovalo 60 žáků). V letošním školním roce se rozhodlo maturovat z matematiky 13 žáků a z fyziky 7 (celkem bude maturovat 32 žáků). Dalším důkazem o vhodné motivaci žáků je značný zájem o matematické soutěže (Pythagoriáda, Klokán a pod.) a účast a výsledky v olympiádách. Výsledky učení jsou průběžně vyhodnocovány na základě výsledků písemných prací žáků, ústního zkoušení a řešení zkušebních testů. Hodnocení žáků obsahuje i analýzy chyb (kontrola laboratorních cvičení, domácích úkolů). Při ústním zkoušení byla klasifikace odpovídající výkonu a byla vyučujícími veřejně zdůvodněna.

Vzájemná komunikace mezi učiteli a žáky byla ve většině případů spíše nadprůměrná. Ve všech hospitovaných hodinách byl zaznamenán kultivovaný grafický projev vyučujících a jejich přiměřený hlasový fond. Komunikativní schopnosti žáků jsou soustavně rozvíjeny požadavkem vyučujících na slovní doprovod při řešení příkladů u tabule, kterým se navozuje schopnost přesného vyjadřování v oblasti přírodních věd.

Plánování a příprava výuky, podmínky výuky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace - všechny tyto jevy jsou velmi dobré.

Celkově je výuka matematiky a fyziky velmi dobrá.

Biologie, chemie

Časová dotace předmětům odpovídá schváleným učebním plánům. Jednotlivé úpravy jsou v souladu s učebními dokumenty, tematické plány zajišťují kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky. Stanovené výukové cíle jsou vhodné a přiměřené, odpovídají standardu vzdělávání gymnázia. Zájemcům o dané předměty je nabídnuta možnost volby seminářů ve vyšších ročnících (volitelné nebo nepovinné předměty). Všechny hospitované hodiny byly řádně připraveny.

Všichni vyučující těchto předmětů jsou plně odborně a pedagogicky způsobilí. Výuka probíhá většinou v odborných učebnách. Vedle toho jsou k dispozici laboratoře. Odborné učebny jsou vybaveny didaktickou technikou (zpětný projektor, video), jejich prostředí je podnětné a estetické. Laboratoř chemie je vcelku dobře vybavena, přístrojová technika by zasloužila modernizaci. Laboratoř biologie jeví potřebu přebudování (prostory jsou), aby se zlepšila využitelnost. Kabinety jsou dostatečně vybaveny pomůckami a odbornou literaturou pro řádné plnění cílů předmětů. Ve vybavení obou předmětů jsou k dispozici multimediální programy pro výuku, ale jejich použití znemožňuje absence počítačové techniky v posluchárnách a laboratořích.

Metody a formy práce v jednotlivých hodinách včetně samotné struktury hodin jsou adekvátní vzdělávacím cílům. Dbá se na srozumitelnost a přiměřenost věku, je kladen důraz na mezipředmětové vztahy, fakta se prezentují ve vzájemné souvislosti. Vhodně je využívána didaktická technika (video). V některých hodinách biologie je podceněno hledisko názornosti. Pro lepší využití času lze doporučit efektivnější metody práce. Při výuce je vytvářen prostor pro vyjádření názorů žáků, je účelně využíváno dalších zdrojů informací, vhodně se pracuje s učebnicí. Žáci jsou vedeni ke schopnosti aplikovat teoretické vědomosti v praktickém životě.

Ve většině hodin vládla pracovní atmosféra navozená vhodnou motivací. K motivačním faktorům v nemalé míře přispívají osobnosti vyučujících a jejich odborné aktivity. Dalším motivačním prvkem je objektivnost hodnocení a jeho povzbuzující charakter. V každé hodině se dbá na ověřování výchozích znalostí, vyučující dbají na pochopení vzájemných vztahů a souvislostí. Dokladem dobré motivace je úspěšná účast žáků v celé řadě soutěží a olympiád přírodovědného charakteru a zvolení předmětů jako maturitního. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení, sebekontrolě a odpovědnosti.

Vzájemná interakce učitel - žák respektuje věkové zvláštnosti žáků gymnázia. Pravidla komunikace jsou dohodnutá, respektována a slouží k posílení vzájemné důvěry. Rozhovor je dominantním prvkem ve většině sledovaných hodin, žáci projevují pozitivní vztah k výuce. V hodinách žáci dostávají dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů. Vyučující tím pozitivně ovlivňují psychosociální podmínky výuky.

Plánování a příprava výuky je velmi dobrá.

Podmínky výuky jsou velmi dobré.

Organizace, formy a metody výuky jsou dobré.

Motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou velmi dobré.

Celkově je výuka biologie a chemie velmi dobrá.

Informatika a výpočetní technika

Předmět je vyučován v časové dotaci odpovídající schváleným učebním plánům pro gymnázia. Plánování a příprava výuky jsou limitovány materiálně technickými podmínkami. V plánování výuky je zajištěna její kontinuita, výuka je orientována především na zvládnutí základních pojmů, vytvoření správných návyků, upevnění základních postupů a také znalost základních kroků v programování. Ve vyšších ročnících je možnost studia předmětu při výběru z nabídky volitelných předmětů. Stanovené výukové cíle se obvykle řídí kvalitativním složením žáků ve skupinách. V některých hodinách však byla naplánována činnost k procvičení dosavadních znalostí bez bližšího určení, pouze s možností využití dostupného software jednotlivých počítačových stanic a dle zájmu žáků.

Výuku předmětu ve všech skupinách zajišťuje jediná vyučující s absolvovaným pedagogickým a odborným vzděláním v oblasti programování a ekonomie. Výrazně méně příznivé jsou materiálně technické a psychohygienické podmínky vlastní výuky. Jediná učebna výpočetní techniky umožňuje práci u 11 počítačových stanic různé kvalitativní úrovně (386DX, 4MB RAM, WIN 3.11 - Pentium II, 128 MB RAM, WIN 98), z nichž je 10 stanic propojeno v síti. Rovněž uspořádání monitorů vůči žákům neodpovídá psychohygienickým zásadám, prostředí není příliš podnětné a estetické. V učebně je k dispozici barevná laserová tiskárna a ruční scanner. Také podmínky pro práci učitele nejsou ideální (např. není potřebná didaktická technika, obtížný přístup k některým stanicím). Učební pomůcky a technika nejsou průběžně v dostatečné míře modernizovány, zastarávají a významně snižují celkovou úroveň výuky.

Uspořádání vyučovacích hodin je obvykle v dvouhodinových blocích jednou za týden. Vytvářené bloky jsou odrazem specifické výuky výpočetní techniky. Obsahová stránka se obvykle řídí aktuálním složením žáků ve skupinách, jejich kvalitativní strukturou. Vyučující sleduje činnost jednotlivých žáků, dává prostor pro samostatné učení. Žáci jsou vedeni ke schopnosti aplikovat učivo. Ve výuce nebyla využita didaktická technika, ani jiné pomůcky a učebnice. V rámci hospitační činnosti nebyly zjištěny odborné nedostatky. Ve vedení výuky byly však po stránce pedagogické (didaktické) identifikovány některé méně vhodné postupy a metody (např. výklad k pouze části žáků, výklad za značného neklidu a nesoustředění žáků, nedůslednost při vyžadování odpovědí žáků), které vedly k méně efektivnímu využití vyučovacích hodin. Snižování efektivnosti výuky je dále způsobeno v některých skupinách různou kvalitativní úrovní žáků a jejich vyšším počtem než je počet počítačových stanic. Tento stav umožňuje dravějším a odborně zdatnějším žákům (tj. obvykle žákům, kteří mají přístup k výpočetní technice i mimo školu, doma apod.) postupovat ve srovnání s ostatními ještě vyšším tempem při upevňování základních a rozvíjení nových poznatků.

V hospitovaných hodinách bylo zřejmé částečné motivování žáků a podpora jejich aktivního přístupu. Mezi motivační faktory patřilo zvýraznění mezipředmětových vztahů a praktické

využívání získaných znalostí. Vyučující prověřovala výchozí znalosti a dovednosti, a to při frontálním opakování nebo formou písemných prací. Formulace otázek byla zaměřena na vzájemné souvislosti a aplikace učiva. Opakování bylo významné spíše pro učitele, směrem k žákům z důvodu jejich neklidu mělo význam minimální. Při různorodých činnostech žáků nebylo v některých případech v možnostech vyučující poskytovat pomoc žákům v plné míře. Hodnocení a shrnutí v závěrech hodin nebylo obvykle provedeno při plném soustředění žáků.

V hospitovaných hodinách se žáci chovali zcela nevázaně (přirozeně), jejich vystupování nebylo vždy na potřebné úrovni. Zvýšený neklid byl znatelný především u nižších ročníků a to i v době, kdy vyučující předávala nové informace nebo organizační pokyny. Neklid často pokračoval i po napomenutí učitelkou. Náznaky vzájemných konfliktů mezi žáky shledány nebyly. Časový prostor při frontálním opakování nebyl vždy využit k rozvoji komunikativních schopností žáků a vyjádření svých myšlenek, vyučující často sama dotazy zodpověděla. Vlastní projev pedagoga byl však srozumitelný, kultivovaný a přátelský.

Plánování a příprava výuky byly v daných podmínkách velmi dobré.

Podmínky výuky (personální, materiální, psychohygienické) byly ještě vyhovující.

Organizace, formy a metody výuky byly dobré.

Motivace a hodnocení žáků byly dobré.

Interakce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy byly dobré.

Celkově je výuka předmětu informatika a výpočetní technika dobrá.

Hudební výchova

Hodinová dotace je v souladu se schváleným učebním plánem. Tematické plány souhlasí s obsahem učebních osnov předmětu. Žáci se mohou tomuto předmětu věnovat i v rámci nepovinného semináře ve vyšších ročnících.

Pro výuku je používána odborná učebna, která je výborně vybavena (hudební nástroje, pomůcky, literatura). Vyučující jsou plně odborně i pedagogicky způsobilí. Personální i materiálně technické podmínky umožňují dodržování psychohygienických zásad. Příznivě působí estetická úprava učebny i auly pro pořádání koncertů.

Ve sledovaných hodinách se využívalo různých metod a forem práce, což zvyšovalo aktivitu žáků. Formy a metody jsou voleny s profesionálním nadhledem, takže již v úvodu hodiny při intonačním cvičení zní 2-3 hlas. Velká pozornost je věnována rytmickým cvičením.

Časté používání kánonů a formy „Quotliebet“ v celém sboru i sólově podporuje sebekontrolu i sebehodnocení. Pro učitele jde o důležité kroky zpětné vazby při cvičení zpěvu. Kritická slova nezraňují, velmi často je užíváno pochvaly a uznání.

Pozitivní stimulací je zaručeno respektování osobnosti žáka. Psychosociální podmínky -spolupráce, tolerance a důvěra - jsou tím podstatně vylepšeny. Komunikace učitelů je na výši.

Podmínky výuky, organizace, formy a metody výuky jsou vynikající.

Plánování a příprava, motivace a hodnocení, interakce a komunikace je velmi dobrá.

Celkově výuka hudební výchovy je velmi dobrá.

Tělesná výchova

Předmět je vyučován ve dvouhodinové časové týdenní dotaci ve všech ročnících oborů víceletého a čtyřletého studia gymnázia. Časová dotace odpovídá schváleným učebním plánům. Rozvržení učiva, kontinuita výuky a stanovení výukových cílů jsou odrazem aktuálního složení tříd (skupin).

Z jednání s příslušnými pedagogy byly zřejmé jejich koncepční záměry v oblastech zkvalitnění materiálně technických podmínek (v současné době není realizováno z důvodů finančních) a výsledků výuky (vytváření pozitivního vztahu k pohybu a sportu, poznání jednotlivých sportovních odvětví).

Výuka předmětu je zabezpečena 3 zkušenými pedagogy s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Škola disponuje materiálně technickým zázemím, které umožňuje realizovat výuku předmětu, tj. realizovat výše uvedené cíle. Součástí tohoto zázemí je menší tělocvična s obvyklým vybavením náradím, místnost s veslařským a cyklistickým trenažérem, posilovna, herna stolního tenisu, šatny a sprchy. Mimo budovu je součástí areálu školy venkovní sportoviště (hřiště) se sektory pro skok vysoký a daleký. Dále je využíváno sportoviště sousední základní školy. V jednotlivých prostorách je udržován pořádek, prostředí je vesměs čisté a estetické. Přes existenci pouze skromného zázemí pro hygienu (8 sprchových boxů) nebyla tato možnost žáky využívána a provedení hygieny v závěru tělesné výchovy výrazněji pedagogy vyžadováno. Dvouhodinové týdenní dotace jsou obvykle v rozvrhu hodin rovnoměrně zařazeny po jednotlivých hodinách. Třídy jsou děleny na 2 - 3 skupiny, zvláště chlapci a dívky. Naopak v některých případech při malém počtu chlapců dochází k jejich společné výuce ze dvou paralelních tříd.

Ve všech hospitovaných hodinách byla výuka účelně řízena, stavba hodin odpovídala stanoveným výukovým cílům. Bez dostatečného rozcvičení nedocházelo k provádění náročnějších pohybových prvků. Vyučující v daných podmínkách efektivně využívali časovou dotaci vyučovací hodiny, přesto omezené prostorové podmínky menší tělocvičny neumožňovaly při některých činnostech zapojení všech žáků současně. Výuka probíhala bez významných odborných a věcných nedostatků.

V průběhu výuky byly viditelně uplatňovány motivační prvky, avšak účinnost nebyla vždy u všech žáků zaznamenána. Vyučující průběžně ověřovali vstupní dovednosti i zvládnutí nových prvků. Zásadní nedostatky byly obvykle okamžitě identifikovány a žáci byli vedeni k opravě. Rovněž byly respektovány individuální dispozice žáků, v některých případech byla oceňována snaha a úspěšné zvládnutí zadaných úkolů.

Dohodnutá pravidla komunikace mezi žáky a učitelem byla obvykle respektována, ale rovněž v některých případech dále upřesňována. Osobnost žáka byla respektována, v komunikaci učitelů nebyly identifikovány nedostatky.

Plánování a příprava výuky byly vynikající.

Podmínky výuky (personální, materiální, psychohygienické) byly velmi dobré.

Organizace, formy a metody výuky byly velmi dobré.

Motivace a hodnocení žáků byly velmi dobré.

Interakce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy byly vynikající.

Celkově je výuka předmětu tělesná výchova velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na základě hodnocení 53 hodin hospitací u 22 učitelů v 10 předmětech, studia pedagogické dokumentace a na základě rozhovorů s vyučujícími je kvalita vzdělávání velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy jsou jasné a srozumitelné, byly přijaty pedagogickým sborem i rodičovskou veřejností. Do budoucna se počítá se zachováním čtyřletého a osmiletého studia. Ročníky se sedmiletým cyklem dobíhají. Hlavním úkolem školy je kvalitní příprava žáků pro studium na vysokých školách.

Vedení školy zpracovává pro každý školní rok organizační směrnice, které jsou obdobou plánu práce školy. Obsahují časový harmonogram školního roku po jednotlivých měsících se všemi důležitými akcemi. Plánované termíny jsou vedením školy sledovány, vyhodnocovány a jsou přijímána konkrétní opatření - funguje zpětná vazba.

Výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů. Schválený učební plán je vedením školy rozpracován tak, aby vyhovoval potřebám a zájmům žáků (disponibilní hodiny ředitele). Je využíváno nabídky volitelných a nepovinných předmětů (celkem 13).

Plánování je velmi dobré.

Organizování

Organizační struktura je vypracována v písemné podobě, kompetence odpovědných pracovníků jsou jasně vymezeny. Tato struktura umožňuje účinné řízení školy. Vedení školy využívá pro spolurozhodování poradních orgánů školy. Je to žákovská školní rada, složená ze zástupců jednotlivých tříd, která se schází nepravidelně, dle potřeby. Rodiče spolupracují prostřednictvím Všeobecné prospěšné společnosti (dříve nadace). Spolupracuje při organizaci plesů, zájezdů, exkurzí a výletů. Udržuje a financuje fond učebnic. Organizace vyučování žáků odpovídá obecně závazným právním předpisům.

Informační systém školy vychází z organizačního uspořádání. K hlavním nástrojům patří systém porad. Porady vedení se konají pravidelně každý týden, případně operativně podle potřeby. Dalšími prvky informačního systému jsou vývěsky ve sborovně a pro žáky ve společných prostorách školy. Pro rodičovskou veřejnost jsou svolávány celoškolní schůzky rodičů (2x ročně), případně mohou rodiče využít individuální konzultace. Operativní informovanost zajišťují studijní průkazy žáků. K informovanosti široké veřejnosti slouží výroční zpráva školy, která postihuje všechny oblasti předepsané zákonem. Má pěknou grafickou úroveň. Za loňský školní rok obdržela škola poděkování z MŠMT ČR za vypovídající výroční zprávu. Podle dotazníkové akce je 85 % rodičů spokojeno s informačním systémem školy.

Organizování je velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Ve škole jsou vytvářeny podmínky pro uplatnění iniciativy a tvořivosti pracovníků. Odborný potenciál pedagogických pracovníků je maximálně využíván. Většina pedagogů využívá vzdělávací program Pedagogického centra v Hradci Králové. Pokud finanční prostředky dovolují, vedení školy uvolňuje učitele i na jiné akce a školení. Někteří učitelé pracují v okresních metodických komisích příslušných předmětů.

Pro začínající učitele je určen uvádějící zkušený učitel, který pomáhá novému pedagogovi po stránce didaktické a metodické. Pro systém morálního a hmotného stimulování jsou vytvořena

pravidla, každé pololetí se provádí osobní hodnocení. Kriteria pro hodnocení jsou pracovníkům známa.

Oblast vedení a motivování je velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Kontrola výchovně vzdělávacího procesu vychází z organizačního uspořádání a plánu práce na školní rok. Vedení školy má vytvořen systém kontrolní činnosti, zjištění z kontrol jsou analyzována (výsledky jednotlivých tříd, přijímací zkoušky na VŠ, sonda Maturant). Pedagogická dokumentace je kontrolována pravidelně, nejméně 1x měsíčně. Předmětové komise se podílejí na kontrole výchovně vzdělávacího programu podle své odbornosti a řeší operativně vzniklé problémy.

Součástí kontrolní činnosti je hospitační činnost. Vedle ředitele školy je prováděna i zástupkyní ředitele školy. Pedagogický sbor je v případě hospitační činnosti rozdělen podle odbornosti mezi jmenované. Výsledky kontrolní činnosti jsou s pracovníky projednávány a jsou přijímána opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Stávají se podkladem pro osobní hodnocení.

Kontrolní mechanismy jsou dobré.

Hodnocení kvality řízení

Celkově je kvalita řízení velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- velmi dobré prostorové podmínky - zázemí pro žáky i učitele
- prospěšné stavební úpravy a rekonstrukce (omítky, WC, aula, tělocvična)
- velmi dobrá účast a výsledky v řadě soutěží a olympiád
- škola pořádá kulturní večery pro širokou veřejnost (koncerty, výtvarné výstavy, přednášky)

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- zřizovací listina čj. 10 223/94-27 ze dne 7. ledna 1994
- dodatek ke zřizovací listině čj. 26 249/94-60 ze dne 6. ledna 1994
- rozhodnutí o zařazení čj. 35 296/98-21 ze dne 29. ledna. 1998
- generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem čj. 25 048/95-21-23
- generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem čj. 20 594/99-22
- učební plán gymnázia se čtyřletým studijním cyklem čj. 25 049/95-21-23
- učební plán gymnázia se čtyřletým studijním cyklem čj. 20 595/99-22
- třídní knihy hospitovaných tříd
- třídní výkazy hospitovaných tříd
- tematické plány hospitovaných předmětů
- rozvrh hodin škol. roku 1999/2000

- výroční zpráva za škol. rok 1998/99
- organizace škol. roku 1999/2000
- vnitřní řád školy
- výsledky sondy MATURANT 98
- organizační schéma gymnázia
- personální dokumentace
- písemné žákovské práce z hospitovaných předmětů
- záznamy pedagogických rad
- protokoly o přijímacím řízení pro škol. rok 1999/2000
- výkazy a protokoly o ukončování studia 1998/99
- protokoly opravných a komisionálních zkoušek 1998/99
- kritéria hodnocení pracovníků
- inspekční zpráva čj. O-10-04/9798-021
- žádost o finanční výpomoc při řešení havarijního stavu učebny IVT ze dne 17. prosince 1997
- žádost o přidělení finančních prostředků na řešení havarijního stavu učebny IVT ze dne 26. února 1999
- záznamy z hospitací hodnocených předmětů

ZÁVĚR

Pozitiva

- bohatá mimoškolní činnost, úspěchy v celé řadě soutěží a olympiád
- úspěšnost maturantů při přijímacím řízení na VŠ (sedmileté studium 86 %, čtyřleté 62 %)
- kvalitní výsledky sondy MATURANT 98
- pěkné estetické prostředí v budově školy i okolí
- vztahy učitel - žák jsou na velmi dobré úrovni

Negativa

- zázemí pro výuku informatiky a výpočetní techniky

Při inspekční činnosti nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Na základě hodnocení kvality vzdělávání, hodnocení kvality řízení a dalších významných zjištění je škola velmi dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Jarmil Feltl
Členové týmu	RNDr. Radmila Hýblová
	Ing. Jan Černý
	RNDr. Milan Ryšavý
	Mgr. Věra Rečlová

Externí spolupracovníci PhDr. Jiří Podařil, Mgr. Stanislava Burdychová, Mgr. Josef Huf

Ve Svitavách dne 15. října 1999

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. 10. 1999.....

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Otakar Karlík	v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	99-11-11	předáno osobně
Zřizovatel	99-11-11	104 408/99-2051

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nebyly vzneseny